

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija

Analiza Financijskog sektora u BiH na kraju 2022. godine

Na financijskom tržištu Bosne i Hercegovine, na kraju 2022. godine poslovala je 121 financijska institucija, koje su uključene u redovnu statistiku Centralne banke BiH i to u Bankarskom sektoru 21 komercijalna banka i jedna razvojna banka i u sektoru Nebankarskih financijskih institucija (u daljem tekstu se koristi statistički termin sektor Ostalih financijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvata: 25 osiguravajućih društava i jedno društvo za reosiguranje, 32 investicijska fonda, 4 lizing društva, 27 mikrokreditnih organizacija, 8 brokerskih kuća i 2 burze. Prikupljanje ove statistike se vrši u skladu sa međunarodnom metodologijom propisanom u MMF-om Priručniku za monetarnu i financijsku statistiku (2000), putem jedinstvenog izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankarske financijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Korištenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilance stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizirane podatke za razinu BiH.

Broj financijskih institucija u BiH

Financijske institucije u BiH	12/2021			06/2022			12/2022		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	15	8	23	15	8	23	14	8	22
Investicijski fondovi **	16	16	32	18	16	34	18	14	32
Društva za osiguranje i reosiguranje	12	14	26	12	14	26	12	14	26
Brokerske kuće	4	4	8	4	4	8	4	4	8
Lizing društva	4	0	4	5	0	5	4	0	4
Mikrokreditne organizacije	13	13	26	13	14	27	13	14	27
Burze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Ukupno	65	56	121	68	57	125	66	55	121

* Uključena Razvojna banka FBiH

**Revidirani podaci za lipanj 2022. godine zbog uključanja dva investicijska fonda.

Ukupna aktiva financijskog sektora u Bosni i Hercegovini je na kraju 2022. godine iznosila 45,17 milijardi KM i veća je za 1,90 milijardi KM ili za 4,4% u odnosu na stanje na kraju 2021. godine. Najveći udio su i dalje imale banke koje su sudjelovale sa 87,9% u ukupnoj aktivni financijskog sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje sudjeluju sa 2,47 milijardi KM, odnosno 5,5% od ukupne aktive financijskog sektora. Poredeći sa stanjem na kraju 2021. godine sve grupe iz sektora OFI bilježe porast aktive.

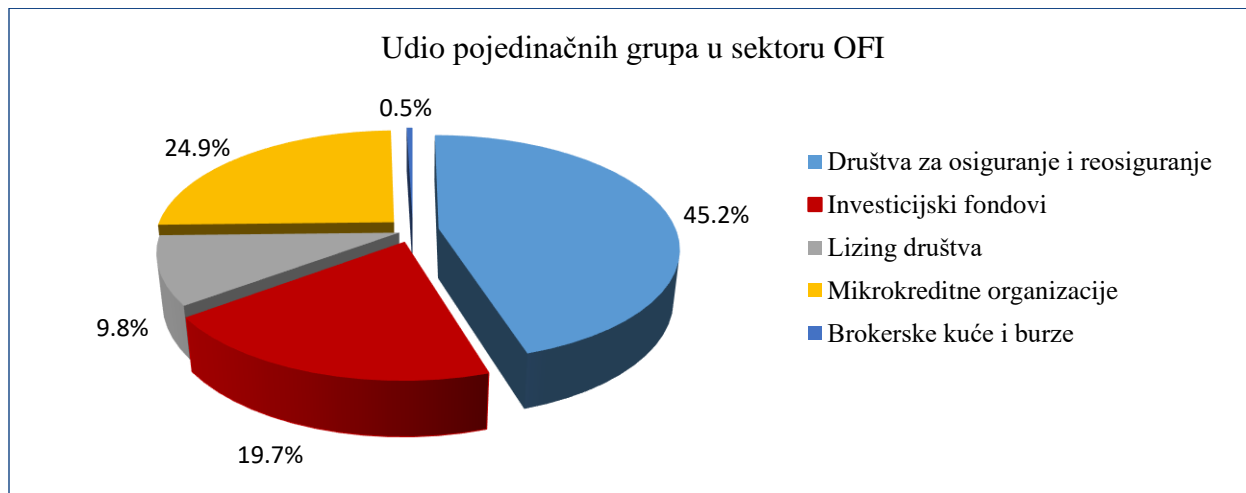
Financijski sektor u BiH (milijuni KM)

Financijske institucije u BiH	12/2021		06/2022		12/2022		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	12.2022/12.2021	12.2022/06.2022
Komercijalne banke	38.279,64	88,45	38.334,51	87,99	39.709,71	87,90	103,74	103,59
Društva za osiguranje i reosiguranje	2.326,68	5,38	2.416,53	5,55	2.472,22	5,47	106,26	102,30
Investicijski fondovi*	943,41	2,18	986,32	2,26	1.074,57	2,38	113,90	108,95
Mikrokreditne organizacije	1.246,74	2,88	1.302,29	2,99	1.361,72	3,01	109,22	104,56
Lizing društva	458,03	1,06	499,04	1,15	533,78	1,18	116,54	106,96
Brokerske kuće	14,14	0,03	15,12	0,03	14,83	0,03	104,83	98,08
Burze	10,46	0,02	11,19	0,03	10,64	0,02	101,72	95,12
Ukupno za sektor	43.279,11	100,00	43.565,00	100,00	45.177,47	100,00	104,39	103,70

Sektor Nebankarskih financijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH, na 31.12.2022. godine je iznosilo 5,47 milijardi KM i veće je za 468,3 milijuna KM ili 9,4% u usporedbi sa stanjem na kraju 2021. godine, a u usporedbi sa stanjem na polugodištu 2022. godine veće je za 237,3 milijuna KM ili 4,5%. Najveću aktivu u okviru sektora OFI imaju osiguravajuća društva sa 2,47 milijardi KM (a što predstavlja udio od 45,2% u ukupnoj aktivni sektora OFI), zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,36 milijardi KM (24,9% udjela), investicijski fondovi sa 1,07 milijardi KM (19,7% udjela), lizing društva sa 533,8 milijuna KM (9,8% udjela), preostalih 25,5 milijuna KM (0,5% udjela) se odnosi na aktive brokerskih kuća i burzi u BiH.

Udio nebankarskih financijskih institucija u sektoru OFI na kraju 2022. godine

U nastavku je data kratka analiza tri podsektora sa najvećim udjelom u sektoru OFI.

Društva za osiguranje i reosiguranje

Na tržištu osiguranja u BiH, na kraju 2022. godine, poslovalo je 25 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnog osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnog i životnog osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 45,2% udjela u ukupnom sektoru OFI. Vrijednost bilančne sume sektora osiguranja (sa uključenim reosiguranjem) na dan 31.12.2022. godine iznosi 2,47 milijardi KM i veća je za 55,7 milijuna KM, odnosno, 2,3% u odnosu na stanje na dan 30.06.2022. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veća je za 145,5 milijuna KM ili 6,3%.

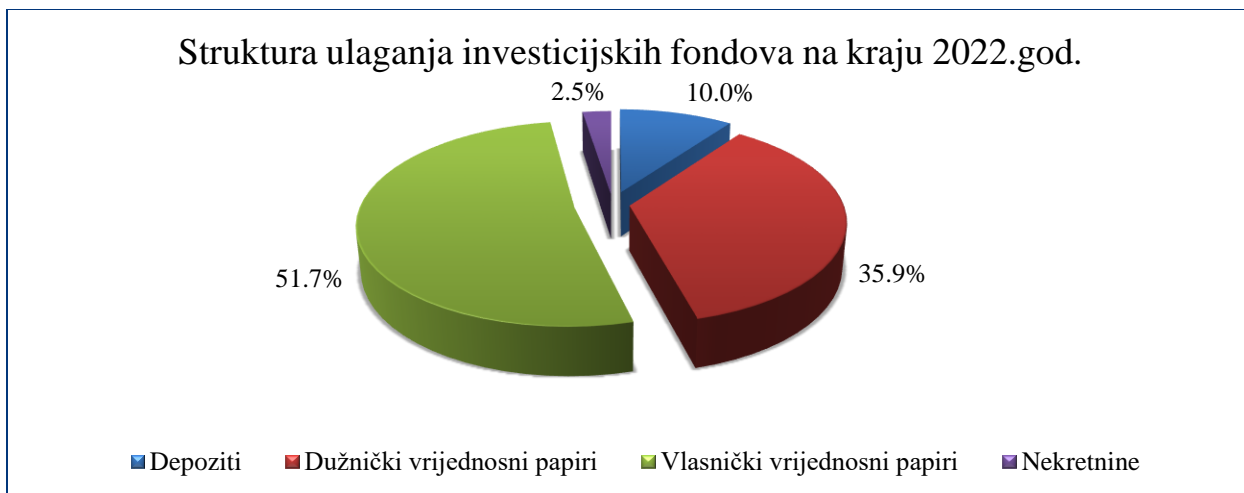
Najznačajniji udio u strukturi aktive imaju ostali depoziti (oročeni depoziti kod banaka), koji su na kraju 2022. godine iznosili 716,7 milijuna KM, odnosno 29,0% ukupne vrijednosti aktive; zatim vrijednosni papiri i nefinancijska aktiva (nekretnine). Ulaganja u vrijednosne papire, prvenstveno entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na kraju 2022. godine su veća za 10,1% u odnosu na kraj 2021. godine, a u odnosu na 30.06.2022. godine za 4,8%. U strukturi pasive najveći udio imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 31.12.2022. godine iznosile 1,66 milijardi KM i veće su za 1,9% u odnosu na stanje na polugodištu 2022. godine. U posmatranom razdoblju, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 7,0%.

Investicijski fondovi *

Ukupna aktiva investicijskih fondova na kraju 2022. godine iznosi 1,07 milijardi KM i veća je u odnosu na stanje na kraju 2021. godine za 131,2 milijuna KM, odnosno 13,9%, a u usporedbi sa stanjem na polugodištu 2022. godine, veća je za 88,2 milijuna KM ili 8,9%.

Ulaganja investicijskih fondova u iznosu od 907,7 milijuna KM čine 84,5% njihove ukupne aktive i veći su za 68,3 milijuna KM ili 8,1% u odnosu na kraj 2021. godine, a u odnosu na stanje na 30.06.2022. godine, veći su za 71,7 milijuna KM ili 8,6%. U strukturi ulaganja investicijskih fondova najveći udio imaju ulaganja u vlasničke vrijednosne papire oko 51,7%, zatim ulaganja u dužničke vrijednosne papire 35,9%, ulaganja u depozite 10,0% i najmanji postotak od 2,5% se odnosi na ulaganja u nekretnine.

*Revidirani podaci za lipanj 2022. godine, zbog uključenja dva fonda

Mikrokreditne organizacije u BiH

Bilančna suma mikrokreditnih organizacija na kraju 2022. godine iznosi 1,36 milijardi KM i veća je za 115,0 milijuna KM ili 9,2% u odnosu na kraj 2021. godine, a u odnosu na polugodište 2022. godine veća je za 59,4 milijuna KM ili 4,6%. Od ukupne bilančne sume na mikrokreditne fondacije (MKF) se odnosi 593,2 milijuna KM ili 43,6%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 768,6 milijuna KM ili 56,4%.

Ukupni iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija na kraju 2022.god. iznosi 1,09 milijardi KM ili 79,7% ukupne aktive. U usporedbi sa stanjem na kraju 2021. godine, mikrokreditni portfelj bilježi rast od 9,8% (97,3 milijuna KM), dok je u usporedbi sa stanjem na polugodištu 2022. godine veći za 4,6% (47,9 milijuna KM). Posmatrajući sektorsku strukturu, dominantan je udio mikrokredita odobrenih fizičkim licima u visini od 97,6%, a preostalih 2,4% se odnosi na mikrokredite odobrene pravnim licima.

Osnovni izvor sredstava MKO su obaveze po uzetim kreditima koje su na dan 31.12.2022. godine iznosile 668,8 milijuna KM ili 49,1% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2021.godine za 62,7 milijuna KM ili 10,3%, dok su u odnosu na polugodište 2022. godine veći za 24,3 milijuna KM ili 3,8%. Ukupni kapital MKO na kraju 2022. godine iznosi 523,2 milijuna KM ili 38,4% ukupne pasive i veći je za 39,6 milijuna KM ili 8,2% u odnosu na kraj 2021. godine, dok je u usporedbi sa stanjem na polugodištu 2022. godine veći za 18,1 milijun KM ili 3,6%.